

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **2** CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Libreria Espanyola, Rambla del Mitj, num. 20, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, 8 rals, Cuba Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

LA PELEGRINACIÓ A ROMA. —(Dibuix póstum de Tomás Padró).

VEDERE ROMA E POI MORIRE.

ROMA VEDUTA FEDE PERDUTA.

LOS FRUYTS DE UN VIATJE.

AVIA de succehir.

Quan en Pí y Margall vá arribar á Barcelona, una multitud inmensa vá anarlo á rebre; quan en Pí y Margall vá sortir de Barcelona, á l'estació no ván anarhi més que unas xexanta ó setanta

personas.

Y á fé que 'l Comitè pactista bilateral y sinagmàtic no vá descuidarse pas d' anunciar la seva marxa, indicant l' hora y l' estació y reclamant la presència dels seus correligionaris.

¿A qué es degut aquest contrast tant eloqüent?

Parlém ab tota franquesa: 'l digne, l' honorat Pí y Margall, modelo d' homes públics, era saludat al arribar, com una esperansa per la democracia. Vá anar exposant las sevas ideas, se 'l vá anar sentint; junt ab ell ván parlar los seus partidaris, y aquella esperansa vá tornarse un amarch desengany, en un país com lo nostre, que té una qualitat sobre totes: la qualitat del sentit práctic.

L' autonomia y 'l pacte no son, no poden ser lo camí de la democracia y de la república.

Lo mateix Pí y Margall, ab tot y 'l seu talent, no ha pogut demostrar que ho fossen.

Repassém discursos, si volém trobar contradiccions.

En lo Circo Equestre vá negar que la base de las nacionalitats fossen las montanyas, los rius, ni las costums, ni l' idioma, ni las condicions històricas.

Y á Figueras y al teatro Romea, vá partir de la base del Estat catalá, dirigint al auditori aquella célebre pregunta, que seria cómica si no hagués sigut formulada per un home tant serió:

—¿Volém formar part del Estat catalá?

—Sí, vá respondre tothom.

—Donchs aixó es lo pacte.

En lo Circo Equestre vá dir parlant de las dificultats y perills que oferia 'l pacte:

—No hi fá res: nosaltres formém un partit *revolucionari*.

Per cert que ván aplaudirlo molt al sentir aquesta última paraula.

Y al teatro Romea y més tart á Tarragona, vá recomenar l' estudi y la propaganda, lamentant molt que fins llavors lo partit federal hagués sigut avants que tot un partit d' acelló.

A Figueras vá dir que 'ls municipis y las provincias tindrian facultats per alzar forsas y mantenir exércit.

Al teatro Romea vá senyalar las atribucions del poder federal ó central, y entre altres, propias sols de un sistema unitari, hi vá compendre la de tenir l' exércit á la seva disposició.

Y no senyalo més contradiccions perque ab aquestes n' hi ha prou per demostrar que 'ls principis pactistas no son sostenibles.

Si una inteligencia tant clara com la de 'n Pí y Margall, que ha sigut lo primer en propagarlos, un cop ha tractat de definirlos, no ha pogut ferho ab aquella inflexibilitat tant propia del seu carácter, fassan lo favor de dirme, cóm ha d' entendre aquest galimatfas un partit popular, que necessita avants que tot solucions claras y concretas, prácticas y realisables.

Vels'hi aquí com en Pí y Margall no ha sapigut contentar ni á aquells que senten l' afany d' anar més endavant que ningú, ni á aquells que pensan y calculan y no admeten sino las ideas que comprenen.

Pero si no existís lo Sr. Pí y Margall mateix, destruhirian la seva propaganda 'ls deliris y las ridiculesas dels seus partidaris.

¿Quin espectacle aquell banquet de Flora!

Pèls uns lo pacte era 'l socialisme; pèls altres era 'l comunisme.

Los representats de Figueras y Girona 's disputavan airadament la gloria de haver sigut cada una d' aquestas poblacions lo bressol del federalisme ampurdanés.

Un catalá per dirigir un requiebro als valencians los anomenava nets de Sant Vicens Ferrer.

Un altre sostenia las últimas conseqüencias de las doctrinas pactistas, y 'l mateix Pí y Margall l' havia d' interrompre.

Alguns que fins are blasonavan de no regoneixe

més autoritat que la de las ideas, proclamavan la gefatura indiscutible de 'n Pí y Margall.

Lo director de un diari molt catalá que sempre parla mal dels castellans, comensava 'l seu discurs de Figueras, dihent: «Voldria saber parlar vascongat y que tots vosaltres m' entenguessiu.»

Pero 'l que més vá abusar de la metàfora y de la respectabilitat del Sr. Pí, vá ser aquell senyor que vá compararlo ab lo Noé del federalisme, com si l' ex-president de la República hagués construït un' arca, per salvarhi un pactista de cada especie.

Aquest mateix senyor es aquell que al començar lo seu discurs al Teatro Romea deya:

«Jo seré curt; vosaltres m' escoltaréu ab benevolencia. ¿Veyéu? ja havém fet un pacte.»

Es lo mateix que á Tarragona sostenia que hi havia moltes personas que son federals sense saberho, y entre ells hi comprenia á tots los que escriuhen en catalá y als industrials de Catalunya.

Es lo mateix, per últim, que al final de un discurs recomenava á las senyoras que compartissen los seus sentiments y 'l seu temps entre l' Iglesia y la federació.

¡Ah! Davant de aquesta turbonada d' opinions mal sentadas; las unas massa tristas, las altres massa de la broma; aquellas contradictorias, aquestas ridiculs, no es pas gens estrany que la democracia s' aparti del partit de l' autonomia y 'l pacte.

¡Oh! diuhen: es que vosaltres á l' any 73 erau federals.

—Sí; pero may haviam sigut pactistas: ademés de que en aquell temps nosaltres y vosaltres estavem en un mateix manicomi. Are després, de tot, nosaltres n' havém sortit y vosaltres vos hi havéu quedat.

P. K.

DINS DEL INGENI.

Lo sol, que per una inevitable injusticia ilumina del mateix modo als pillos que á las personas honradas, y que aixís mateix mira 'ls paissos llibres que aquells abont lo despotisme hi fá de las sevas, llenca un torrent de calor y de llum sobre un inmens ingeni perteneixent á un senyor que no 'n té gayre.

Son las tres, aquella hora apacible en que l' ayre es més quiet, los arbres més bonichs y 'ls negres més felissos, perque, á espatllas del majoral que dorm á la sombra, poden fer petar la xerrada parlant de las sevas cosetas.

Aquí 'n tenen tres de junts, agrupats en un reconet, ventantse ab fullas de coco y parlant ab calma l' un darrera l' altre: sembla un verdader *meeting*.

Ja se 'ls poden bèn mirar. L' un es alt y bèn format: ab un cop de puny fora capás d' aplastar al que vá fer la lley del *patronato de negres*. L' altre té la mirada viva y penetrant, y demostra un instint y sutilesa maravillosos: es cert que no sab de llegir ni escriure; pero també es cert que ningú n' hi ha ensenyat. Lo tercer negre... es blanch, ó millor dit, es d' aquell color torradet que no ha privat á n' en Moyano de ser ministre y cap de colla dels moderats.

A pesar d' aquestas qualitats, los tres minyons son esclaus, si bé en honor de la veritat s' ha de dir que l' amo 'ls estima molt. De fixo que no 'ls vendria pas per tres mil duros.

—¿Qué hi ha de nou? diu lo jove sapat, que com es natural se diu Domingo.

—Res, com no siga un cep, un grillet de cer y un feix de látigos que avuy han dut de la Habana, respon lo de la cara blanqueta.

—Oh! replica 'l vivaratxo. Jo sè tres noticias interessants que hi arreplegat aquest matí.

—¿Ditxós tú que arreplegat noticias! Jo no arreplego més que morradas y puntadas de péu.

—Allá ván las noticias. Primera: que 'l tassajo s' ha posat car, y que desd' are la racció será més escassa. Segona: que l' amo vol fer tirar á terra lo quarto dels cástichs... per ferne un de més gran. Y tercera: que á Espanya vá celebrarse l' altra dia una reunió pera millorar nostra sort.

—¿Cóm? ¿Abaratant lo tassajo?

—Fentnos llibres.

—¿Vá de debó?

—Tant de debó, com que no puch veure al capatás ni en pintura. Hi vá anar una pila de gent: senyoras vestidas de blanch, senyors vestits de negre y moltes flors y violas. Ván ferse discursos,

y al final vá adoptarse una protesta contra la esclavitut, jurant y perjurant que 'ns farán llibres... ó no 'ns farán. Lo que resultarà no ho sé; pero las intencions son bonas, y al ménos s' han mogut una mica 'ls sentiments de la nació.

—¿Pst!

—¿Qué?

—Sembla que don Paco (que 'ls diables se 'l emportin) comensa á despertar-se.

—Separemnos y cadascú pèl seu cantó.

—Avants proposo una cosa.

—¿Quina?

—Enviar un telégrama á Madrid dant las gracias als advocats de la nostra santa causa.

—Ja está dit. Tú, que vás á la Habana, 't cuydas de remetre'l.

—Conformes... ¡Pst! ¡silenci!

Poch rato després corria pèl camí de Guana-bacoa, en direcció á la capital, tot pensant lo telégrama.

¡Un esclau y un telégrama! ¡Quin contrast més estrany! Lo símbol del despotisme dels homes, ajuntat ab la sagrada xispa del pensament. L' honor del sigle y l' oprobri de la humanitat.

Lo negre arriba á la Habana, entra á la oficina del cable y dicta. Lo telégrama diu aixís:

«Varios esclaus, reunits per casualitat, saludan afectuosament als que avuy treballan de bona voluntat á fi de que 'ls negres comensin á ser blanchs, demostrant aixís que 'ls blanchs comensan á ser personas.»

FANTÀSTICH.

A 'ns ho pensavam: aquell cert periódich de que 'ls parlavam fá quinze dias, y al qual no anomeném per no servirli de prospecte, ha omplert més de mitj número ocupantse de la *Campana*, de l' autonomia y 'l pacte, en una forma tant *desgalitxada*, que si ho arriba á llegir en Pí y Margall, y aixó qu' es un home molt fret, cau en basca.

Per lo tant no esperi pas que l' hi doném gust, seguint una polémica, que no ha de tenir més resultat que omplir un espay que nosaltres necessitem per qüestions més interessants.

En una paraula: rompém lo pacte y volém conservar la nostra autonomia, á fi de que ell pugui conservar l' *autono-seva*.

Un exemple posat pèl jefe del pactisme: «Suposém que una provincia tractés de separarse de la mare pátria. ¿Sabéu que l' hi succehiria?»

«Aquella provincia 's trobaria completament aislada, sola, abandonada á ella mateixa, perque las demés l' impossibilitarian, l' hi negarian las sevas comunicacions telegráficas, los seus correus; se quedaria sense consuls, sense exércit y no ho duptéu, al cap de poch temps demanaria ajonllada que la tornessin á admetre.»

Es á dir, en bonas paraulas: á la provincia que volgués conservar la seva autonomia se la tractaria pitjor que á una nació estrangera; se la sitiaria per fam.

¿Quin respecte tenen á l' autonomia, aquests propagadors de la idea autonomista?

En Ruiz Zorrilla vol viure á París de totes las maneras.

D' aquest modo passa plessa d' emigrat, per més que 'l govern de 'n Sagasta l' hi haja obert las portas de la pátria que 'l govern de 'n Cánovas vá tancarli.

Es un emigrat voluntari, y las emigracions voluntarias no fan cap efecte.

Lo Papa continua sent lo presoner del Vaticá. Veritat es que té totes las portas obertas; pero es inútil, no vol moure's, la situació de papa prés l' hi convé més que la situació de papa llibre.

Es un prés voluntari y 'ls presos voluntaris no fan cap efecte.

Lo pactista Sr. Vallés y Ribot vá recomenar á la dona catalana que compartís los seus sentiments ab l' Iglesia y la propaganda de las ideas federals.

A Navarra temps endarrera vá formarse 'l partit éuskaró, nombrantse presidents honoraris ab Sr. Pí y Margall y al bisbe de Pamplona.

¿Qué tal, es cert alló que deyam?

Los manaments del pacte s' enclouhen en dos: Estella y Cartagena.

A Castelló de Ampurias los ha sortit un arcalde, qu' es com un clap de canyota en una vinya, que s' xucla la sava dels ceps. L' arcalde de Castelló de Ampurias se xucla la sava de la legalitat.

La majoria dels regidors van ser suspesos lo dia 23 de mars y reposats per real ordre de 26 de abril; y á pesar d' aixó l' arcalde ha declarat inca-pacitats á aquells regidors, y no vol deixarlos remir de cap manera. Y com si aixó no bastés, va fer las eleccions al seu gust, va negarse á ad-metre una protesta, y no ha reunit á l' Ajunta-ment per resóldrela.

Ja 'u venhen: es un arcalde 'l de Castelló, més célebre que l' arcalde de Zalamea.

Pero lo més bonich, en mitj de tot, es lo guber-nador de Girona.

Los regidors atropellats han dirigit dugas quei-xas al Sr. Moradillo y no han obtingut resposta.

Jo crech que 'l governador de Girona s' ha po-sat cotó fluix á l' orella que mira á la banda de Castelló de Ampurias.

Que ho vajan fent aixís, y quan vinga 'l cas, lo país se posará cotó fluix á l' orella que mira del cantó del partit constitucional. Sordera per sordera.

LA VEU DELS CORRESPONSALS.—Nos diuhen del Hospitalet que s' estan realisant cosas escandalosas ab motiu de la rifa de imatjes que s' realisa baix la direcció del rector. Se 'ns parla de una senyora que sempre treya, y dels medis que la Junta de la rifa ha posat en planta per evi-tarho; y en una paraula, se 'ns demostra que 'l capellá d' aquella vila estima tant als Sants que fins se 'ls rifa.

No's diuhen que son molt grans los apuros del ex-arcalde canovista d' Olesa de Montserrat, ab motiu de deure 18.000 pessetas á l' Administració económica. Amigo! de las riallas venen las plorallas. Pero no falta qui desitja que aquestas 18.000 pessetas se cubreixin per repartó voluntari. Jo crech que 'ls olesans se recordarán d' aquell refran que diu: «qui ha fet lo mal que 'l pagui.»

Lo rector de Alguayre (Lleyda) va apostrofar de tal manera á la criada del arcalde porque anava á missa sense mantellina, que va arribar á dirli que quan se volgués casar no l' hi arreglaria 'ls papers. En cambi á horas ex-traviadas entran donas á l' iglesia de la manera que volen, de tal manera que no son pochos los que fan mals pensa-ments. Senyor rector, si 'ls manaments de l' Iglesia s' enclouhen ab un: portar mantellina, ja se jo qui anirá al Cel: los que alsin lo colze.

Si estabim lo libre-cambi, ben liuny de ser lo que dius, será la ruina eterna.

no de la Espanya fabril, com sembla que tú ja acceptas entre los cálcu's mesquias, sino de la Espanya entera.

—¿De veras? —De veras, sí.

Plantejen vostras teorías, y avants d' un any, jo t' ho dieh, á Espanya no hi haurá industria, ni comers, ni pa, ni vi; no més hi haurá que ruinas, miseria, gemechs y crits. Y al bell mij podrán alsarhi, pera contentá als seus fills, un monum-nt á la inglesa, y á dalt una inscripció aixís:

—«Aquí reposa la Espanya.

Lo Cobden-Club agrahit.»

—Bueno, bueno; di á los tuyos

lo que ahora acabas de oír,

y añade que si me accep-an

verán milagros sin fin.

—Y tú vés ab los de Manchester

y diga 'ls que 'ls veig venir,

y que 'ls miracles qu' ells fassian...

que me los planten aquí.

C. GUMÁ.

Biarritz s' ha celebrat la confe-rencia democrática, á fi d' arribar á la unió de tots los elements.

S' han tentat tots los medis y no han pogut barrejar-se.

Es molt natural: entre 'ls ele-ments revolucionaris y 'ls ele-ments pacífichs no hi ha barreja possible.

Lo foch, y l' aygua no s' barrejan. Si tiran aygua al foch; la major part de l' aygua s' evapora y 'l foch s' apaga.

Quan l' arcalde de Paris vá anar á Madrid ab motiu de las festas del centenari van robarli 'l rellotje. L' arcalde de Madrid vá regalarn'hi un altre de millor.

Un lladre de Paris no vá voler ser menos que 'l de Madrid, y vá robar una cartera ab bitllets de banch á un agregat de l' embaixada espanyola.

A veure qué farà l' arcalde de Paris. Jo crech que per correspondre, si la cartera era plena de bitllets de 20 duros, n' hi hauria de rega-lar una plena de bitllets de 25.

—«¡Que 'm perdré», deya en Pau Pi desafiante ab un inglés, y tenia rahó; sí: vá escapar corrent d' allí y ningú l' ha vist may més.

De un periódich italiá: «Ab un daro, un madrilenyo vá als toros y al café y convida á un amich.

»Un gallego no 'n fá res, l' enterra.

»Un catalá ne guanya un altre.»

Gracias per la part que 'ns toca.

A Sarriá un dia d' aquestos vá descubrirse una partida d' armas dintre de un carretó.

¿Armas en aquest temps? No 'u duptin: son ar-mas carlistas.

Hi ha un altre detall que ho indica: las armas descubertas estavan voltadas de palla.

Ja venhen si pot ser més carlí aquest descubri-ment.

Las armas, municions de guerra.

La palla, municions de boca.

Ha sigut denunciat lo periódich *El clamor de la patria*.

Vamos á veure, senyors de la fusió, ¿en qué quedém? Hi ha lley d' imprenta ó no hi ha lley d' imprenta?

Vostés denunciarán al *Clamor de la patria*.

Pero 'l *Clamor de la patria* sempre será 'l ma-teix, mentres los governs sempre sigan los ma-teixos.

Avants de pujar: Respete,

Després de pujar: Castanya.

Nos causan molt malt efecte,

Senyors, los governs d' Espanya.

¿Qué ha succehit á Sant Feliu de Guíxols?

Una xicota vá anar á confessarse ab un jesuita que s' trobava en aquella vila, y després de la confessió vá anarse'n á casa seva, vá vestir-se de negre y s' vá penjar.

Vá fer la mort de Júdas.

Y á propósit: Júdas també era de la companyía de Jesús.

A Igualada s' ha descubert un farsell de boinas de totas classes y colors.

Sempre hi cregut que 'ls carlins estavan prepa-rant un farsell.

Lo cap que s' fica dintre de una boina no pot pensar res de hó.

Un periódich diu que ha desaparecut lo cabe-cilla Castells.

Que 'l busquin.

Potser lo trobarán que ja no toca de péus á terra, per alló que diuhen que 'ls carlins son afi-cionats á fer castells en l' ayre.

Los carlins, segons diuhen, volen tirarse al carrer.

No hi tinch cap inconvenient, y jo 'ls ajudaria y tot, sempre que per tirars'hi ho fessen al péu de la lletra y s' hi tiressin pèl balcó.

Los pelegrins de Barcelona van regalar al Papa la cantitat de 17,000 duros.

Y 'l Papa en just agrahiment los hi vá fer besar lo péu.

Es deliciós.

—L' hi porto 17,000 duros, diu lo cap-padre dels pelegrins.

Vostés dirian:—Vingan!

Lo Papa diu:—Bésam lo péu.

Pero una vegada vá tenir los diners, vá parlar *ex abundantia cordis*, dihent:

—«Desitjo que s' repeteixin las peligrinacions espanyolas, que m' omplan de consoll!»

¡Ay Senyor! Si las caras de las monedas pogues-sen riure!

D. Joseph María vá voler ferme una de las sévas, y en l' acte de la recepció vá cridar:

—«¡Viva l' únich rey legítim de Roma!»

L' únich rey legítim de Roma es lo fill de Víc-tor Manuel.

No sabia que 'l bisbe de Barcelona fós tant ga-ribaldí.

¡Ah, D. Joseph María, D. Joseph María! Miri que las andalusadas molts cops surten per la cu-lata!

Datos estadístichs:

A Inglaterra hi há 17,565 estudiants, als Estats Units n' hi ha 18,400.

En cambi á Espanya ab ménos població n' hi ha 27,000 y pico.

No 'u trobin estrany. Aquí som molt sabís; pero aném á peu.

Aquí tothom estudia...

Tothom estudia la manera de viure sense tre-ballar.

Una comparació:

Lo govern es una parra; las grans arrels son las diputacions; las arrels petites son los Ajunta-ments.

Las diputacions actualment son conservadoras; los ajuntaments en sa major part diu que son fu-sionistas; pero la veritat es que s' componen dels mateixos homes qu' en temps de 'n Cánovas feyan la desgracia dels pobles.

Aixó vol dir que la parra de la situació tè la fi-loxera.

Si no s' hi posa remey molt aviat, la parra es morta.

A Italia hi ha hagut un desaffo á pistola.

Pero las pistolas estavan carregadas ab balas de xocolate.

Ja no més faltava que per taco hi hagués hagut fullas d' ensiamada, y després del desaffo un vas d' aygua, y á boleyo.

Un frare dominico de Paris ha sigut portat als tribunals porque s' permetia certas bromas inde-corosas ab las senyoras de un establiment de modas.

Lo bon religiós no vá negar la acusació, ni vá excusarse. Vá dir que d' aquellas llibertats ne te-nia la culpa 'l govern, que l' havia tret del con-vent, declarantlo en situació de paísá.

Are calculin si aixó fan en públich ¿qué no fa-rian dintre dels convents?

LA QUESTIÓ DEL DIA.

LO LLIBRE-CAMBI Y LA PROTECCIÓ.

—¿Es decir que tú persistes?

—¡Pues no tinch de persistir!

¿Desde quant una espanyola,

tesint la rahó, ha cedit?

—Pero con tus pretensiones,

¿no comprendes, infeliz,

que en aras de tres provincias

sacrificas al país?

—Ep! Aixó es bo per dir, mestre!

La protecció, al cap y al fi,

no la volém per nosaltres,

sino per tots quants vivim

baix lo pabelló d' Espanya,

débils y forts, grans y xichs.

—Y de ese galimatias

¿qué nos saldrá?—Es mo't senzill:

un equi libri económic

y una nació molt felís.

—¡Soñismas!.. ¡Ay de tí, patria,

si llegas á transigir

con esa ambicion sin límites!

Antes de muy poco, aquí,

sobre tus campos amenos

y tus viñedos sin fin,

verás alzarse una tumba

con un lema escrito así:

«—Yace aquí la agricultura

de nuestra patria... feliz.

La Industria reconocida

de tres provincias.»—¡Ben diti!

Veig que si la rahó 't falta,

tens un ingeni sutil

per defensar 'a injusticia.

¿Es dir que si 'ns protegim,

aplastem 'a agricu tura

y nosaltres vos fem richs?

—Sí, señora; ¿quién lo duda?

—Tothom que tinga sentite.

Vejám, ab lo libre-cambi

¿quías resu'tats conseguim?

—Baratura en los productos

que nos traerán aquí,

y en cuanto al vino, tendremos....

—No, no ho acabis de dir.

CUENTOS

Un senyor molt gelós que ha hagut de passar uns quants dies fora de casa seva, al tornar, se tanca ab la cambrera y l' hi pregunta:

—Escolta, Agneta, si 'm dius qui ha vingut á parlar ab la senyora mentres hi estat fora, 't daré un duro.

—No l' hi diré pas per un duro! La senyora ja me 'n ha donat dos porque no l' hi digués res d' aixó.

Un inglés qu' en companyia de un seu criat passa per un carrer de Barcelona sent ganas d' orinar y satisfá la seva necessitat, sense compliment de cap mena.

Un municipal l' observa, se l' hi acosta y l' hi diu:

—Senyor, la multa.

—¿La multa? ¿Y quant es?

—Déu rals.

—Aquí t' és un duro.

—No tinch cambi.

—Aixó ray. Jhon, crida l' inglés, arrímat á la paret y orínat. Y vosté, afegeix dirigintse al municipal, cobri per tots dos.

¡Oh previsió de molts metjes!

Un individu está malalt: lo metje l' examina, y l' hi diu:

—Tot aixó prové de lo mateix.

—¿De qué, senyor doctor?

—De la falta d' exercici. ¿Quin ofici féu?

—Fá vintitres anys que soch carter.

Un jutje condemna á l' acusat de cert delict, y l' hi diu:

—Tinguéu entés que no soch jo qui 'us condemna.

—¿Donchs quí?

—Lo códich.

—¿Lo códich! Sempre passa 'l mateix: l' un s' excusa ab l' altre. Ja veurá, senyor jutje, fassa 'l favor de dirme una cosa: ¿hont viu aquest Sr. Có-dich, que buscaré una recomenació?

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Protecció*.
2. ID. 2.ª—*Rato*.
3. COMBINACIÓ NUMÉRICA.—4 7 5 2 3
3 5 4 7 2
7 3 2 5 4
2 4 7 3 5
5 2 3 4 7

4. LCGOGRIFO NUMÉRICH.—*Jerónimas*.

5. GEROGLIFICH.—*Dona petita sach de verí*.

Han endevinat totes 5 solucions Candidat Cándido, Pep de la Tarmuba y Pá y Naps: 4 Salamero y Anton Batista; 3 J. M. T., Una nena enamorada, Cée-Mée, Tacat Lirot y P. de la Recatexch; 2 Sebas y Alls y 1 no més Un Assistent y J. S.

XARADAS.

I.

Lo prima se fá en la terra,
lo segon se cria al mar,
y tant en pau com en guerra
sense l' hu no 's pot passar.

Lector, cavila un moment:
si no la tréus Déu me val,
t' hauré de di ab sentiment
qu' ets un grandíssim total.

J. JENÉ.

II.

Diariament fer tot m' agrada
y fentho ho pago primera,
pues la dona se m' hi enfada
y are tres-quarta doblada
en dir que tinch dos-tercera.

PAU SALA.

MUDANSA.

No deixis aná a la tot
tota tot á la total,
pues jo dich qu' es molt formal
y no es tot, que 'l seu xicot
troba sempre al camí tal.

QUIMETA ROIG.

QUADRAT DE SILABAS.

Primera ratlla horizontal y vertical: nom de una reba; segona ratlla: nom de una dona; tercera ratlla: una carrera.

GEROGLIFICH.

GALAPÉ.

L O
m a l
V A V I
V i i A
a
I I I I
I

FRANCISCO FLOS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xaradas ó endevinallas dignas d' insertarse als ciutadans J. Escofet, Simpon, J. M. Rius, Ninot de palla, J. Samalatrech, Nicolau dels Aills y Pere de las Cantimplaines.

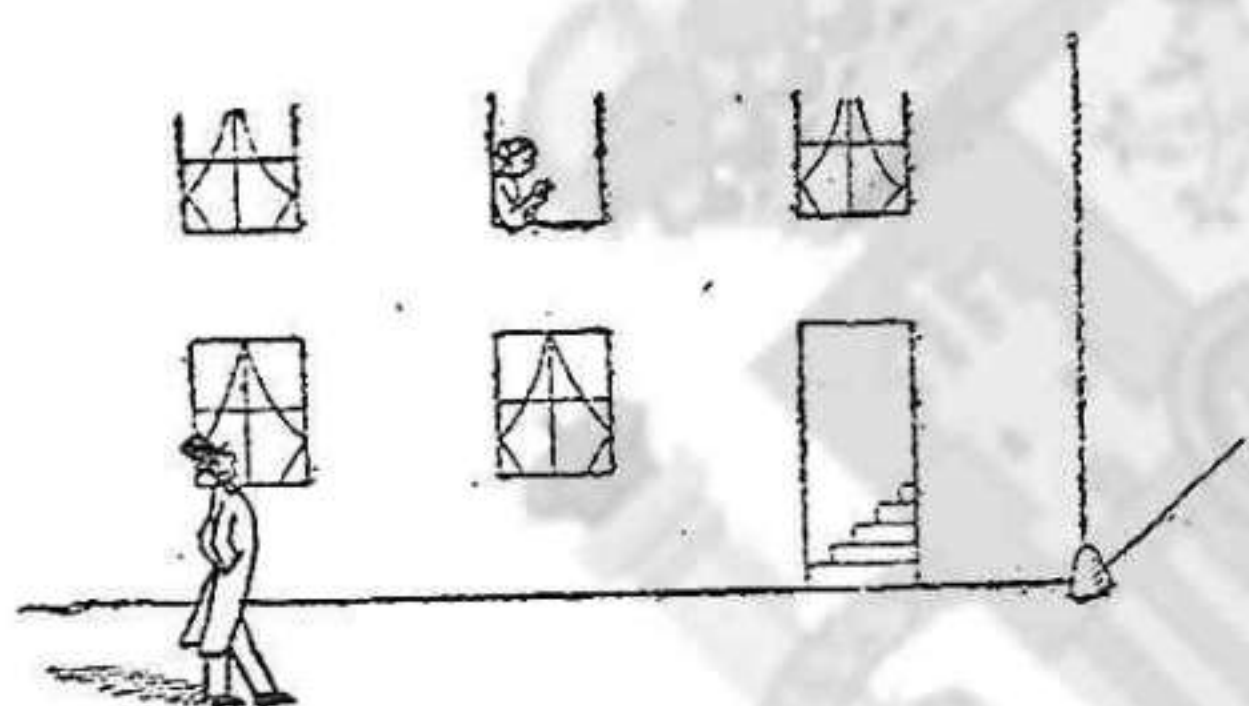
Las demes que no 's mencionan no ns serveixen, com y tamoch lo qu' envian los ciutadans Sebas y A. ls, J. T. y P. T. Llam-brochs, Monge, M. P., Anónim, Albert Magnes, Un partidari de 'n Masini, Sambomba, Nicolau del Orni, Dimoni de per riure, Mossen Nyinyol, y P. M. T.

Ciudadá J. V. de F.: Vilafranca: La noticia es més propia de un periódich de la localitat que de la Campana, que per las sevas dimensions y per la seva suscripció no pot entrar en aquestos detalls.—B. Escuder Vilá: Van insertats los epigramas, méns un una mica massa veri. Del mateix defecte adoleix la poesia de que 'ns parla y es lo que ha dificultat la seva publicació.—Set-veus tarrassench: En la poesia hi ha facilitat, pero la idea es insustancial.—Insertarem lo problema.—R. Ros: Idem lo trenca-closcas y una xarada arreglada.—R. Calvete: La poesia de vosté es fluixa de forma y de idea.—M. Figuerola Aldofréu: Insertarem la que vosté 'ns remet.—A. B. Sans: La noticia que vosté 'ns dona no la podem acullir. Si 's pot probar ha de ser objecte de un procediment criminal, y si no 's pot probar lo procediment criminal aniria contra nosaltres.—L. C.: La poesia té un sentit massa particular.—J. T. y P. T.: Vosté combina bé las xaradas; pero as versifica molt malament.—J. C. Aiguayre, J. N. Olesa, y J. R. Hospitalet: Gracias per las noticias que 'ns donan.

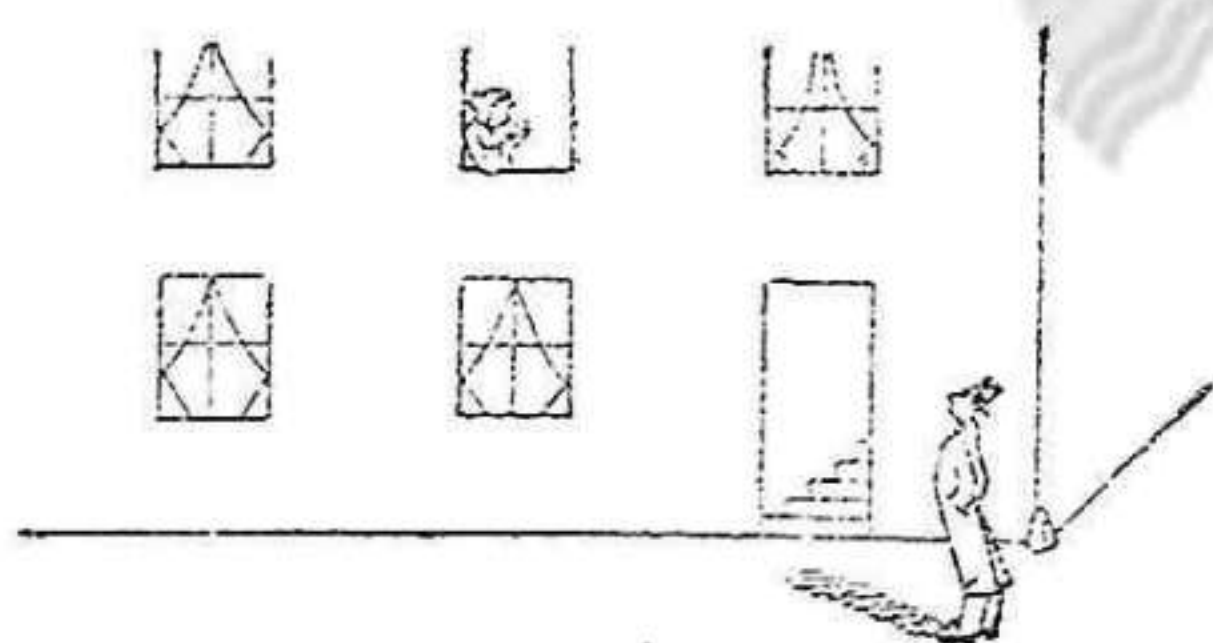
LOPEZ, Editor — Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

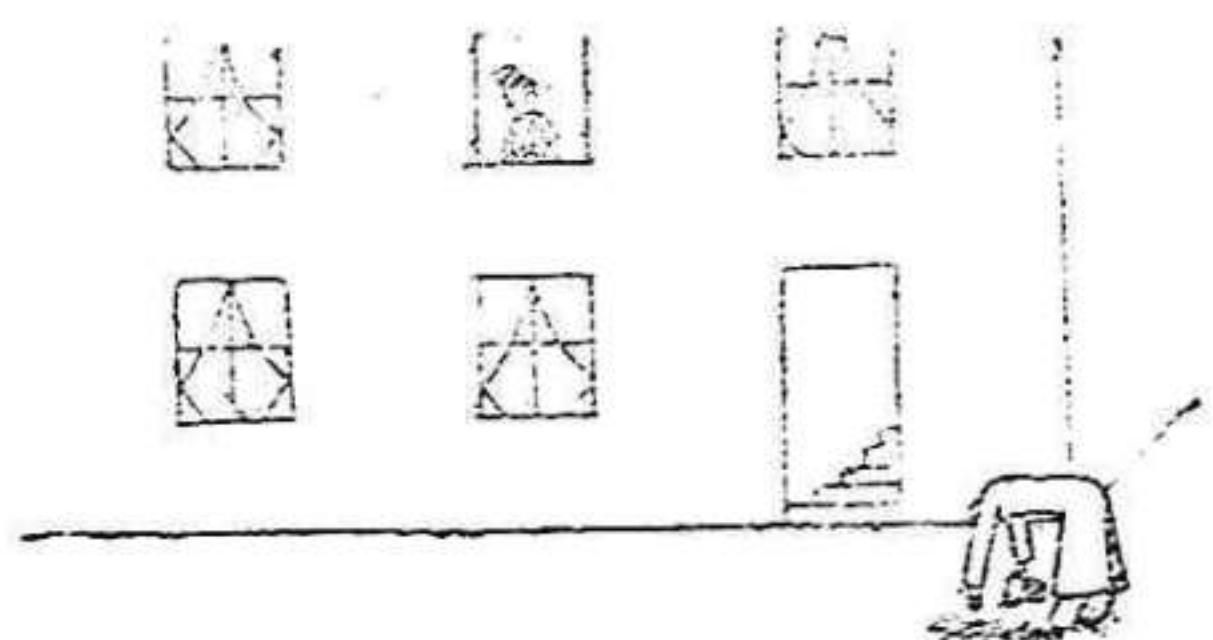
L' ASE DE 'N MORA.

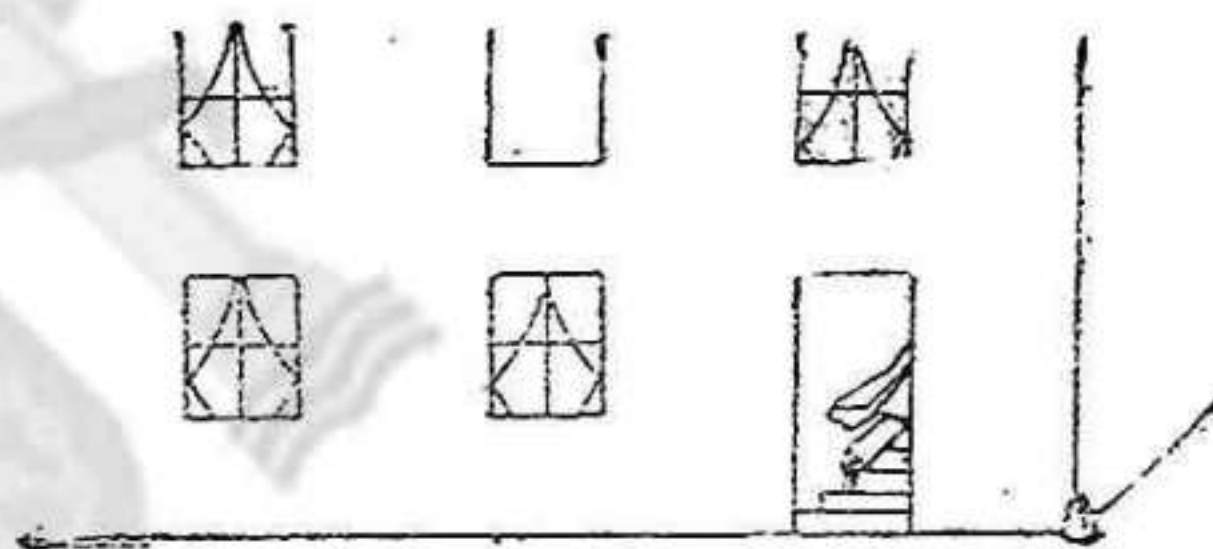
¡Bona pell! Veyám si la conquisto!

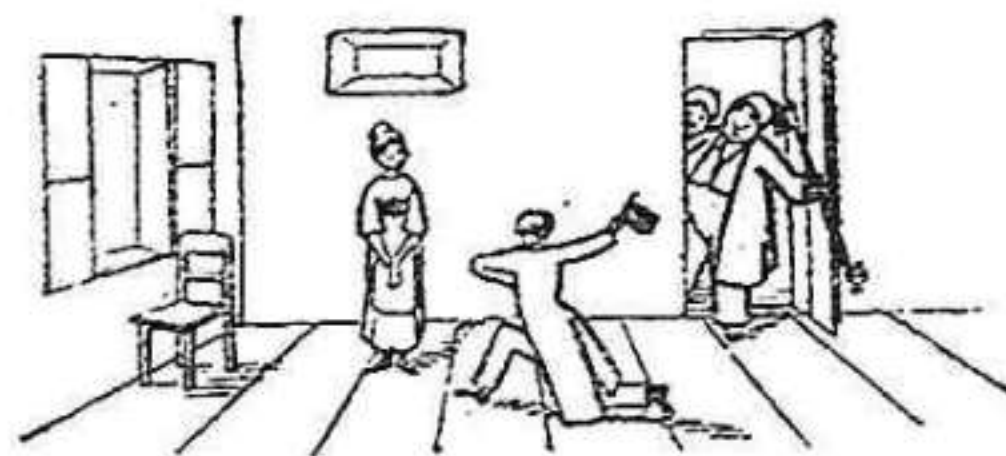
Desde aquí 'm veurá millor.

Ma fet la miéja rialleta. Pit al aygua saludéna, y...

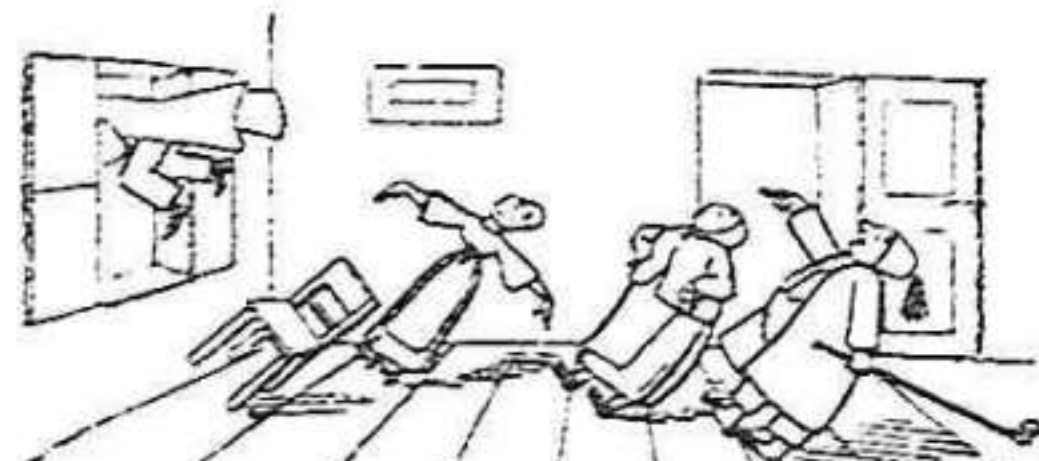
Cap á dalt falta gent.

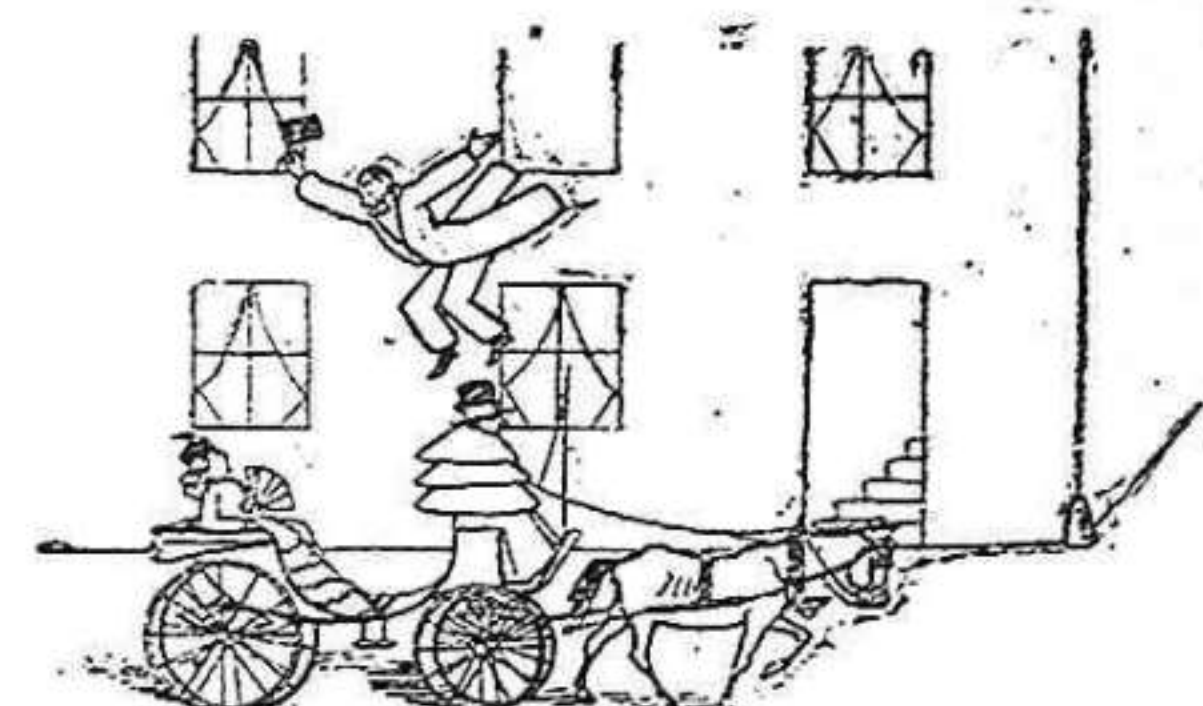
¿No es verdad ángel de amor?...

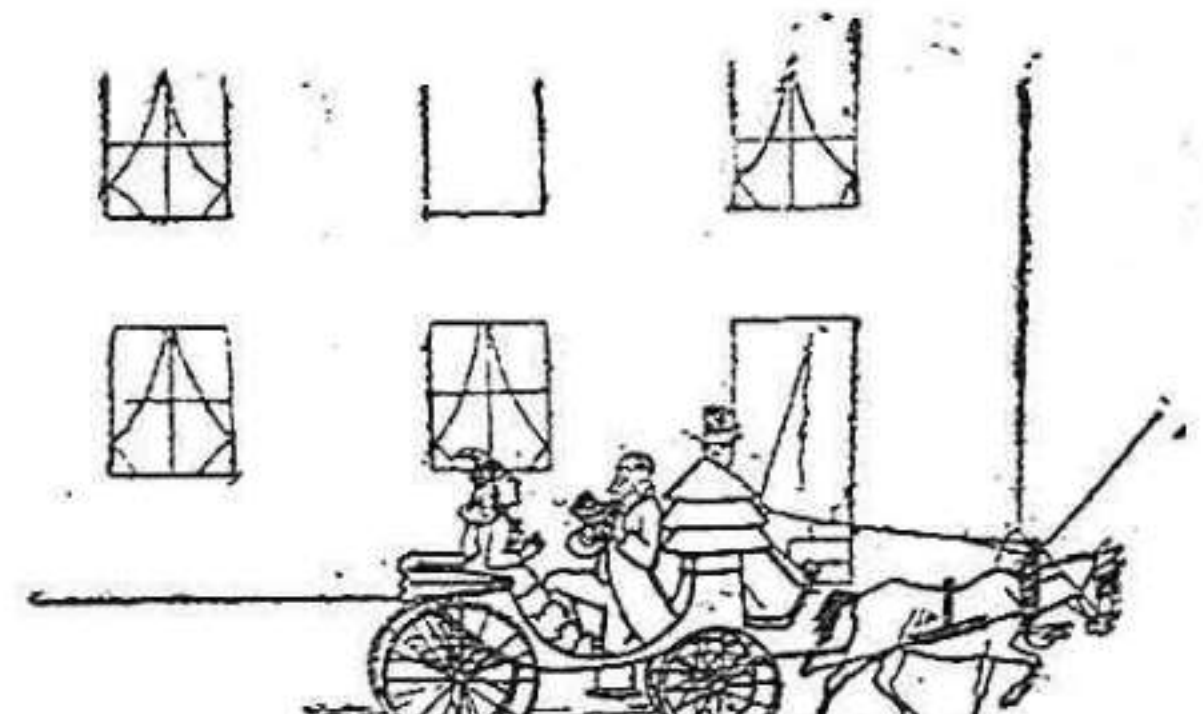
Ay grandíssim murri! Surtim de casa avants no l' hi clavi un tastorre.

Ah, sí! Donchs fassim un nús á la qua.

Vels'hi aquí qu' en aquell instant passava un coixe ab una fulana.

Y l' ase de 'n Mora vá caure sentat davant d' ella.

Y com que de tot s' enamora, se 'n ván ab l' altra y cap á passeig.